

Parlamentul României
Camera Deputaților
Grupul Parlamentar al Partidului Democrat

Introducere

Proiectul de lege supus dezbaterii are în vedere modificarea legii nr. 84 din 1995, republicată - legea învățământului - prin introducerea unor măsuri active de protecție a minorilor a căror părinți nu se află alături de ei pe perioade îndelungate, din cauza deplasării la muncă în străinătate. Cele 13 articole concretizează un nou capitol ce va fi adăugat după capitolul V, la titlul III al legii. Noul capitol va purta denumirea generică „Protecția copiilor a căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate”.

Justificare

În esență, modificarea propusă introduce un sistem activ de protecție a unei categorii sociale tot mai pregnantă în societatea românească. Anii tranziției, dar și noua perioadă de după integrarea României în Uniunea Europeană, ce a adus cu sine implementarea principiului liberei circulații, a determinat un număr extrem de mare de români să plece la muncă în spațiul vest-european sau nord american. În urma plecării lor, în foarte puține cazuri copiii rămași acasă nu au avut de suferit psihic sau din punctul de vedere al educației. În ceea ce privește marea parte a minorilor lăsați acasă în grija bunicii, a altor rude sau a vecinilor s-a observat – lucru reflectat de studii și de articole de presă – apariția unor derapaje, fie de comportament, fie de educație, fie psihice. Nu puțini sunt aceia care, în lipsa părinților, au abandonat școala, au săvârșit infracțiuni ori au suferit din punct de vedere psihic.

Considerații asupra realității

Copiii celor plecați la muncă în străinătate trăiesc drame la care cei din jur privesc neputincios. Psihologii spun că evoluția comportamentului unui copil care crește fără părinți, știind că ei sunt undeva, în lume, este mult tulburată. De cele mai multe ori, cei care au grijă de copiii celor plecați peste hotare sunt bunicii. Pentru ei, răspunderea este uriașă. Dincolo de faptul că diferența de vârstă este foarte mare, bunicii le dau mână mult mai liberă nepoților, fără să își dea seama că lipsa fermității părinților îi poate face să îi scape de sub control pe copii.

proiectul

Explicarea conținutului proiectului

Proiectul de lege supus dezbaterii introduce un sistem de protecție similar celor din grădinițele și școlile private, cunoscut sub denumirea de program „after school”. După ce sunt identificați, minorii care au părinți plecați la muncă în străinătate intră în acest

program urmând ca în locul abandonării să primească servicii de specialitate ce pot suplini lipsa părinților, a educației sau familia.

Este prevăzută înființarea, la nivelul fiecărei școli, pentru fiecare an școlar în parte, de la clasa I la clasa a XII-a, a câte unei comisii de lucru formată dintr-un cadru didactic, un psiholog și un asistent social. Comisia poate fi sprijinită, în condițiile legii, de voluntari, de reprezentanți ai unor organizații neguvernamentale din domeniu și de elevi ai școlii cu rezultate bune la învățătură care sunt apreciați drept lideri de către elevii școlii.

Această Comisie de lucru – i se poate spune oricum, dacă se apreciază că termenul „comisie” este dat numai atunci când nu dorești să se facă un anumit lucru – va desfășura o serie de activități după terminarea orelor de curs, în grupe de 3 până la 10 minori. Principalele direcții avute în vedere sunt: asistarea și sprijinirea minorilor în efectuarea temelor; susținerea performanțelor școlare pentru dezvoltarea individuală a personalității copiilor; stimularea creativității, aptitudinilor și talentelor copiilor, însușirea unor abilități în domeniul utilizării computerului, a limbilor străine; asigurarea mesei de prânz, la standarde de calitate igienică și nutritivă; petrecerea timpului liber și stimularea copiilor prin jocuri creative.

Prin activitatea desfășurată, Comisiile de lucru vin în sprijinul copiilor, dar și a părinților plecați la muncă în străinătate. Acestea vor asigura efectuarea temelor în cele mai bune condiții, vor stimula și menține într-o permanentă stare activă nevoia de cunoaștere pentru a le cultiva minorilor atașamentul față de școală și învățătură. Ce garantează reușita? Un răspuns ar fi asimilarea continuă de cunoștințe noi, dar mai ales responsabilitatea față de calitatea asimilării lor, situația de colaborare și competiție, caracterul evident al regulilor implicate. De asemenea, personalul calificat va utiliza metode adecvate fiecărui copil în parte, îndrumând activitatea de învățare cu profesionalism și responsabilitate. Relația dintre membri acestor comisii și elevi va fi una caldă, bazându-se pe o bună cunoaștere a psihologiei copilului de vârstă școlară mică.

Inițiator

Bogdan Cantaragiu

deputat PD de Arad

CAMERA DEPUTAȚILOR

deputat P.D. Bogdan Cantaragiu

Nr. Crt.	Articol	Text inițial	Modificare	Observații
1	Art. 139.1	-	Pentru a se evita apariția unor stări de depresie sau a altor forme de tulburare a dispoziției minorului a cărui părinți nu se află alături de el pe perioade îndelungate, din cauza deplasării la muncă în străinătate, vor fi luate anumite măsuri de protecție educațională specială.	Articolul 139.1 introduce principiul de bază al modificării avansate în proiectul de lege; Totodată, este enunțată motivarea următoarelor articole: „pentru a se evita apariția unor stări de depresie sau a altor forme de tulburare a dispoziției minorului”;
2	Art. 139.2	-	Beneficiază de protecție educațională specială minorii care se află într-una din următoarele situații: a) ambii părinți sunt plecați la muncă în străinătate, minorul fiind lăsat în grija rudelor; b) unul dintre părinți este decedat, iar cel de-al doilea este plecat la muncă în străinătate, minorii fiind lăsați în grija rudelor; c) minorul provine dintr-o familie dezorganizată, iar părintele este plecat la muncă în străinătate, minorul fiind lăsat în grija rudelor;	Articolul 139.2 stabilește categoriile de beneficiari ai măsurilor de protecție educațională specială; De menționat că s-a avut în vedere protejarea minorilor cu părinți / părinți plecați la muncă în străinătate; acesta categorie nu se încadrează în nici o formă de protecție stabilită de lege; în realitate, deși au părinți, minorii nu se bucură de atenția și îngrijirea lor;

CAMERA DEPUTAȚILOR

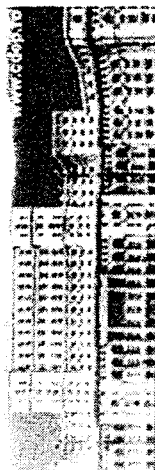
deputat P.D. Bogdan Ciampărățoiu

3	Art. 139.3	-	<p>(1) Conducerile unităților școlare au obligația să identifice acei minori, elevi ai școlii, care se află în situațiile descrise în Art. 139.2. Activitatea de identificare și intervenție vizează minorii care sunt lipsiți de îngrijirea părinților pe perioada în care aceștia se află la muncă în străinătate.</p> <p>(2) Pentru fiecare caz, conducerea unității școlare trebuie să solicite efectuarea unei anchete sociale.</p> <p>(3) Ancheta va fi realizată de o comisie interinstituțională formată dintr-un profesor al unității școlare, un psiholog, un reprezentant al Direcției Județene pentru Protecția Copilului, un reprezentant al Inspectoratului Școlar Județean și un reprezentant al primăriei pe raza căreia se află domiciliul sau reședința minorului.</p> <p>(4) Rezultatele vor fi centralizate la nivelul fiecărui Inspectorat Școlar Județean.</p>	<p>Art. 139.3 stabilește în seama conducerilor unităților școlare obligativitatea identificării acelor minori care ar putea beneficia de măsuri de protecție educațională specială:</p> <p>Pentru fiecare caz, conducerea unității școlare trebuie să solicite efectuarea unei anchete sociale de către instituții abilitate pentru a se stabili în ce situație psihică, socială, emoțională și familială se află minorul;</p> <p>Ancheta va fi realizată de o comisie interinstituțională formată dintr-un profesor al unității școlare, un psiholog, un reprezentant al Direcției Județene pentru Protecția Copilului, un reprezentant al Inspectoratului Școlar Județean și un reprezentant al primăriei pe raza căreia se află domiciliul sau reședința minorului.</p>
4	Art. 139.4	-	<p>(1) Pe baza datelor colectate, la nivelul fiecărei unități școlare se va crea câte o unitate de lucru pentru fiecare an școlar în parte.</p> <p>(2) Comisia va fi formată dintr-un cadru didactic, un psiholog și un asistent social.</p> <p>(3) Comisia va fi sprijinită de voluntari, de reprezentanți ai unor organizații neguvernamentale specifice și de elevi ai școlii cu rezultate bune la învățătură care sunt apreciați drept lideri de către elevii școlii. Ministerul Educației și Cercetării va crea cadrul legal și administrativ pentru implicarea și sprijinirea voluntarilor.</p>	<p>Ulterior, pe baza datelor colectate, se formează la nivelul fiecărei unități școlare câte o comisie de lucru pentru fiecare an școlar în parte. Se are în vedere gruparea elevilor din același an de studiu, pentru a se evita formarea unor grupe cu minori de vârste școlare diferite (de ex. Unul de clasa a I-a cu unul de clasa a III-a). Comisia va fi sprijinită în activitatea sa de voluntari, de reprezentanți ai unor ONG-uri din domeniul educației sau din domeniul social precum și de elevi ai școlii, care au rezultate bune la învățătură sau sunt apreciați drept lideri.</p>

CAMERA DEPUTAȚILOR

deputatul PD - Bogdan Ciutiragiu

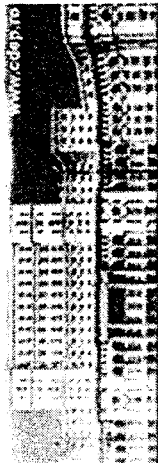

5	Art. 139.5	-	<p>(1) Comisia nu va lucra cu mai mult de 10 minori, pentru fiecare an școlar în parte.</p> <p>(2) Nu se vor forma comisii de lucru pentru mai puțin de 3 minori.</p> <p>(3) În unitățile școlare în care nu se pot forma unități de lucru pentru mai mult de 3 minori, se vor crea comisii comune pentru două sau mai multe unități școlare.</p> <p>(4) În nici un caz nu vor fi unite unități școlare aflate la mai mult de 2 km distanță sau unități școlare aflate în unități administrativ teritoriale diferite. Fac excepție de la prima teză a acestui aliniat unitățile școlare din mediul rural.</p>	<p>Acest articol limitează numărul de copii cu care se va lucra. Numărul este la jumătatea celui recomandat pentru desfășurarea orelor de curs, însă se va proceda în acest mod pentru că minorii implicați în acest program educativ special nu au parte de toate condițiile pentru o dezvoltare armonioasă.</p> <p>Nu se vor forma comisii de lucru pentru mai puțin de 3 minori, dar este recomandată gruparea elevilor de la două sau mai multe unități școlare.</p> <p>În nici un caz nu vor fi unite unități școlare aflate la mai mult de 2 km distanță sau unități școlare aflate în unități administrativ teritoriale diferite. Fac excepție de la prima teză a acestui aliniat unitățile școlare din mediul rural. Este preferabil ca minorii să nu fie puși pe drumuri, ci să li se asigure, în măsura posibilităților, mijloace de transport</p>
6	Art. 139.6	-	<p>(1) Comisia de lucru va monitoriza și va interveni activ în cazul copiilor care sunt lipsiți de îngrijirea părinților pe perioada în care aceștia se află la muncă în străinătate.</p> <p>(2) În acest scop, după terminarea orelor de curs, vor fi organizate ședințe de pregătire suplimentară, cursuri de limbi străine, cursuri de informatică, cercuri vocaționale precum și alte activități specifice.</p> <p>(3) Pachetul de activități trebuie să includă în mod obligatoriu următoarele acțiuni: preluarea copiilor după</p>	<p>Art. 139.6 menționează explicit cadrul desfășurării activităților; Astfel, comisia de lucru va monitoriza și va interveni, după terminarea orelor de curs, prin organizarea de ședințe de pregătire suplimentară, cursuri de limbi străine, cercuri de informatică, cercuri vocaționale precum și alte activități specifice. Pachetul de activități trebuie să includă în mod obligatoriu următoarele acțiuni: preluarea copiilor după</p>

CAMERA DEPUTAȚILOR

deputatul PD - Bogdan Ciambraș

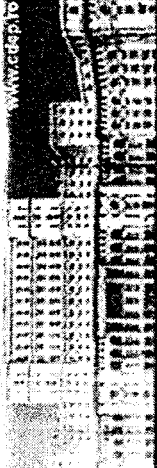

7	Art. 139.7	<p>terminarea orelor de curs, servirea mesei de prânz, activități recreative și de relaxare, pregătirea școlară asistată, activități opționale (limbi străine, arte etc.), asistență psiho-pedagogică.</p> <p>(4) Comisia va monitoriza și activitatea extrașcolară a minorilor lipsiți de îngrijirea părinților pe perioada în care aceștia se află la muncă în străinătate.</p> <p>(5) La finalul fiecărei luni, precum și ori de câte ori este necesar, Comisia va înainta conducerii școlii și rudelor aflate în țară informări complete asupra evoluției școlare și psihice a elevului. Informărilor vor fi transmise, în cazul în care acest lucru este posibil, prin e-mail sau poștă, și părinților aflați la muncă în străinătate.</p> <p>(1) Membrii Comisiei de lucru, cu excepția voluntarilor, a reprezentanților organizațiilor neguvernamentale specifice și a elevilor școlii implicați, vor fi remunerați pentru activitatea prestată.</p> <p>(2) Costurile pentru salarizarea personalului vor fi asigurate din bugetele locale.</p> <p>(3) Costurile pentru desfășurarea activităților didactice, precum și a celorlalte activități, vor fi suportate de la bugetul local.</p>	<p>terminarea orelor de curs, servirea mesei de prânz, activități recreative și de relaxare, pregătirea școlară asistată, activități opționale (limbi străine, arte etc.), asistență psiho-pedagogică.</p>
8	Art. 139.8	<p>(1) Părinții care pleacă la muncă în străinătate au o serie de obligații, după cum urmează:</p> <p>a) trebuie să anunțe în scris conducerea școlii, cu cel puțin 15 zile înaintea plecării, pentru ca minorii să intre în programul de protecție educațională specială;</p> <p>b) trebuie să anunțe în scris, cu cel puțin 15 zile înaintea</p>	<p>Art. 139.7 stabilește cadrul pentru remunerarea persoanelor implicate</p> <p>Art. 139.8 introduce, pentru prima dată în legislația românească, o obligativitate în sarcina părinților. Aceștia trebuie să anunțe în scris conducerea școlii, cu cel puțin 15 zile înaintea plecării, pentru ca minorii să intre în programul de protecție educațională specială. Totodată,</p>

CAMERA DEPUTAȚILOR

deputat PD - Bogdan Cantaragiu

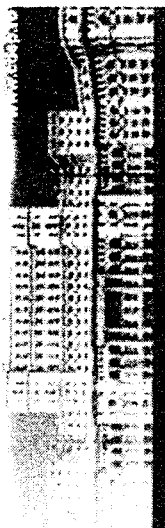

9	Art. 139.9	-	plecării, Direcția Județeană pentru Asistență Socială și Protecția Copilului, precum și Inspectoratul Școlar Județean, care vor efectua în regim de urgență o anchetă și vor elibera câte un aviz precum și recomandările necesare; (2) Ancheta va urmări dacă minorii vor fi lăsați acasă în grija unor persoane care nu pot oferi sprijinul și educația necesară unei dezvoltări armonioase; (3) Pe baza avizului și a recomandărilor minorului i se va oferi asistența necesară;	trebuie să anunțe în scris, cu cel puțin 15 zile înaintea plecării, Direcția Județeană pentru Asistență Socială și Protecția Copilului, precum și Inspectoratul Școlar Județean, care vor efectua în regim de urgență o anchetă și vor elibera câte un aviz precum și recomandările necesare.
10	Art. 139.10	-	(1) Părinții nu pot părăsi țara fără sesizarea instituțiilor abilitate; Constituie contravenții următoarele fapte (1) nerespectarea prevederilor art. 139.3, alin. (1) și (2) (2) nerespectarea prevederilor art. 139.8, alin. (1)	Art. 139.9, 139.10 și 139.11 stabilesc o interdicție în sarcina părinților, precum și sancțiuni în cazul nerespectării acelor obligații necesare demarării procedurii de integrare a minorului în programul de protecție educațională specială.
11	Art. 139.11	-	(1) Contravenția prevăzută la art. 139.10 alin (1) se sancționează cu o amendă de la 500 la 1000 RON. (2) Contravenția prevăzută la art. 139.10 alin (2) se sancționează cu o amendă de la 1000 la 2000 RON.	
12	Art. 139.12	-	(1) Este considerat abandon de familie fapta părinților plecați la muncă în străinătate dacă prin aceasta nu este îndeplinită obligația legală de a întreține față de cel îndreptățit la întreținere, precum și dacă minorul este lăsat fără ajutor sau este expus la suferințe fizice sau morale. (2) Fapta există și dacă părinții plecați la muncă în străinătate nu își îndeplinesc cu rea-credință obligația de	Art. 139.12 are în vedere instituirea acelor condiții pentru existența unei infracțiuni.

CAMERA DEPUTAȚILOR

deputatul P.D. Bogdan Cantaragiu

13	Art. 139.13	-	<p>întreținere prevăzută de lege.</p> <p>(3) Fapta prevăzută la alin. (1) și (2) se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.</p> <p>(4) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.</p> <p>(5) Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.</p> <p>(6) Dacă părțile nu s-au împăcat, dar în cursul judecății inculpatul își îndeplinește obligațiile, instanța, în cazul când stabilește vinovăția pronunță împotriva inculpatului o condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, chiar dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute în art. 81. Cod Penal</p> <p>(7) Revocarea suspendării condiționate nu are loc decât în cazul când, în cursul termenului de încercare, condamnatul săvârșește din nou infracțiunea de abandon de familie.</p>	Art. 139.13 face referire la cea de-a doua infracțiune statuată pentru apărarea minorilor a căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate;
14	Art. 139.14		<p>(1) În aplicarea prevederilor prezentei legi se emit norme, aprobate prin hotărâre a Guvernului, în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.</p>	Art. 139.14 lasă în sarcina Guvernului și a Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului elaborarea normelor de aplicare a legii și a regulamentului de funcționare a comisiilor de lucru cu minorii.